

Kromatska i dur ljestvica

Kromatska ljestvica

U zapadnjačkoj glazbi postoji samo 12 tonova i kombinacijom tih 12 tonova dobijaju se sve moguće skale i akordi, koji u kombinaciji čine glazbu kakvu poznajemo. Tih 12 tonova tvore **kromatsku ljestvicu**, i oni su redom:

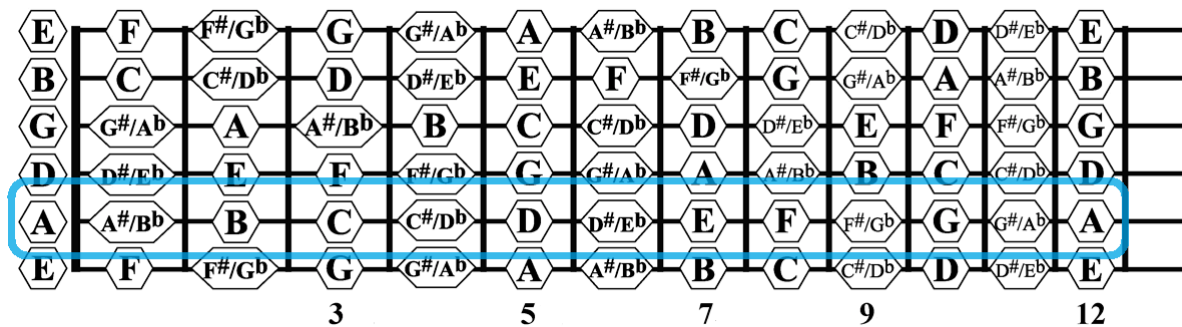
1. A
2. A#/Bb – *dva različita imena za potpuno isti ton*
3. B
4. C
5. C#/Db – *dva različita imena za potpuno isti ton*
6. D
7. D#/Eb – *dva različita imena za potpuno isti ton*
8. E
9. F
10. F#/Gb – *dva različita imena za potpuno isti ton*
11. G
12. G#/Ab – *dva različita imena za potpuno isti ton*

Kao što vidiš, neki tonovi kraj sebe imaju znak # ili znak b. Znak # znači **povisilica**. To znači da ako neka nota kraj sebe ima taj znak, da onda ona postaje **viša za pola tona**. Pola tona na gitari znači jedno polje. Primjerice 5. polje prve žice je A nota. Jedno polje naprijed – 6. polje je nota A#.

S druge strane, znak **b** znači **snizilica**. Ako nota kraj sebe ima taj znak, ta nota postaje **niža za pola tona**. Primjerice 7. polje prve žice je B nota. Jedno polje natrag, 6. polje je nota Bb.

I u prvom i u drugom primjeru radi se o noti na 6. polju prve žice. U prvom slučaju ona se zove A#, a u drugom Bb. Te dvije note su potpuno iste i zvuče potpuno isto, ali će ovisno o kontekstu biti imenovane različito. Više o tome kasnije, zasad to nije toliko bitno. Bitno je samo da shvaćaš da postoje povisilice i snizilice i da neke note mogu imati dva imena.

Naših 12 nota se najlakše može vidjeti na vratu gitare, ako pogledamo petu (A) žicu:

No, tih 12 nota će se **uvijek** protezati u istom redoslijedu po cijelom vratu gitare, ne samo na petoj žici, nego svugdje. Samo pronađi notu A bilo gdje na gitari i odmah vidiš da poslije nje uvijek ide A#/Bb, pa B, pa C itd.

Dur skala

Dur skala je jedna od najčešće korištenih skala u povijesti glazbe. Ona je također i osnova za gradnju akorda, kao što ćeš kasnije vidjeti. Svaka dur skala ima **sedam** nota i one će uvijek biti kombinacija nota iz naših 12 mogućih nota.

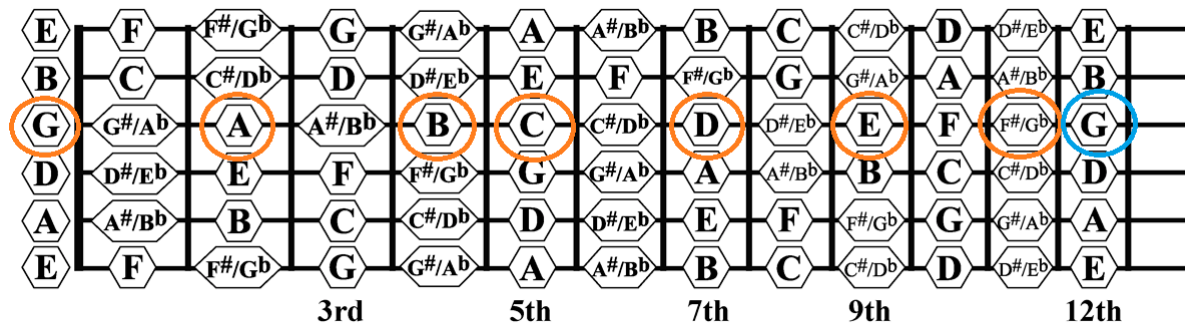
Način na koji se dobije dur skala je da se primijeni jedna vrlo popularna formula brojeva:

2 2 1 2 2 2 1

Ovi brojevi predstavljaju koliki je razmak između 12 mogućih nota. Što to znači – najlakše je shvatiti pogledom na sliku vrata gitare.

U narančastom su zaokružene note G dur ljestvice – G A B C D E F# i onda u plavom opet G.

Ako pogledaš na razmake između tih nota vidiš da je razmak između G i A **dva polja**, između A i B **dva polja**, između B i C **jedno polje**, između C i D **dva polja**, između D i E **dva polja**, između E i F#/Gb **dva polja** i između F#/Gb i novog G **jedno polje**. Ukratko – razmaknuti su 2, 2, 1, 2, 2, 2, 1 u poljima.

Jedno polje na gitari također je isto kao i **polustepen (ili pola tona)**. Dva polja na gitari isto je kao **cijeli ton**.

Dakle možemo reći da je formula dur skale:

CIJELI TON, CIJELI TON, pola tona, CIJELI TON, CIJELI TON, CIJELI TON, pola tona.

Naravno da ovo vrijedi za svaku dur skalu, a ne samo za G dur skalu.